

Na osnovu člana 19 stav 1 tačka 21 Zakona o nacionalnom javnom emiteru - Javnom medijskom servisu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 060/24 od 24.06.2024), člana 44 Statuta Radio i Televizije Crne Gore (prečišćeni tekst), broj 01-3050 od 20.05.2022. godine i Pravilnika Agencije za elektronske medije o pravima i obavezama emitera tokom kapanje za odbornike Skupštine Glavnog grada Podgorica, koji će biti održani 29. septembra 2024. godine, Savjet Radio i Televizije Crne Gore, na sjednici od 08.08.2024.godine, donio je:

P R A V I L A

o izvještavanju RTCG o predizbornoj kampanji za praćenje izbora za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica, koji će se održati 29. septembra 2024. godine.

Član 1

Pravila o izvještavanju RTCG na bliži način uređuju uslove za realizaciju prava i obaveza emitera u toku kampanje za praćenje izbora za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica, a koji će se održati 29. septembra 2024. godine.

Svrha ovog pravilnika je obezbijedjivanje istinitog, blagovremenog i nepristrasnog informisanja građana o svim fazama postupka i različitim stavovima tokom izborne kampanje pod ravnopravnim uslovima za sve učesnike u izbornoj kampanji, a u skladu sa važećom zakonskom regulativom i Odlukom Predsjednika Crne Gore g. Jakova Milatovića o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica koji će se održati 29. septembar 2024. (Broj: 014/24-1210-01 od 27.07 2024. godine)

Član 2

Javnost ima pravo na tačnu, korektnu i izbalansiranu informaciju o izbornom postupku i o stavovima predstavnika svake potvrđene izborne liste o različitim temama u predizbornoj kampanji. RTCG je dužna da, u skladu s materijalnim i tehničkim mogućnostima, kontinuirano predstavlja javnosti sve dostupne i relevantne informacije o toku i sadržini predizborne kampanje, poštujući profesionalne principe, standarde, programska načela i principe Javnog servisa. RTCG će, kroz izvještaje u informativnom programu i predstavljanjem izbornih programa u drugim emisijama i debatama, voditi računa o balansu i ravnopravnosti, ne stavljajući u privilegovan položaj bilo koju izbornu listu. Termine emitovanja i trajanje posebnih programskih blokova na RTCG utvrdiće uređivački tim, vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti svih izbornih lista u skladu sa Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Član 3

Medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem "Lokalni izbori".

Ukoliko se program emituje na albanskom jeziku, medijsko predstavljanje mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem "Lokalni izbori" i na tom jeziku.

Član 4

RTCG se neće ograničavati samo na izvještavanje o događajima koje organizuju političke partije već će tragati i za informacijama iz drugih izvora, poštujući profesionalne principe i standarde i vodeći računa o ravnopravnosti izbornih lista.

Član 5

U svojim izvještajima i prikazima RTCG neće objavljivati izjave i druge sadržaje kojima se negira država Crna Gora, iskazuje mržnja i diskriminacija po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze s nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.

Prihvatanjem nastupa na Javnom servisu, predstavnici svake izborne liste preuzimaju obavezu da će poštovati državu Crnu Goru, da će se ponašati u skladu sa profesionalnim standardima i pravilima emisija i da neće govoriti sadržaje kojima se iskazuje mržnja i diskriminacija, kao što je navedeno u prethodnom stavu ovog člana. RTCG je dužna da interveniše na svako izlaganje kojim se ne poštuje preuzeta obaveza.

Cilj izvještavanja o predizbornoj kampanji je da se obezbijedi objektivna informisanost javnosti o izbornim programima i izbornim aktivnostima izbornih lista.

Član 6

Pravo na predstavljanje izbornih programa i izbornih aktivnosti, na programima RTCG, počinje danom potvrđivanja izbornih lista učesnika izborne kampanje i prestaje 24 sata prije održavanja izbora.

II PROGRAMSKI PRINCIPI

Član 7

Rad Javnog servisa RTCG za vrijeme predizborne kampanje zasnivaće se na principima:

nezavisnosti

Rad Javnog servisa baziraće se na načelu uređivačke nezavisnosti i svojim programskim sadržajima neće, direktno ili indirektno, favorizovati nijednog učesnika predizborne kampanje.

- *ravnopravnosti*

Javni servis će svim izbornim listama obezbijediti ravnopravan pristup na svojim programima, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

- *uravnoteženosti*

Javni servis će u predizbornoj kampanji izvještavati na uravnotežen način Prilikom objavljivanja rezultata istraživanja javnog mnjenja, RTCG će pružiti javnosti i sljedeće informacije:

- ko je naručio i platio istraživanje;
- ko je sproveo istraživanje;
- po kom metodu;

na kojem uzorku i koje je moguće odstupanje; kada je istraživanje sprovedeno. RTCG neće objavljivati rezultate istraživanja javnog mnjenja deset dana prije dana održavanja glasanja.

Na dan održavanja glasanja, prije zatvaranja glasačkih mjesta, RTCG neće objavljivati procjene rezultata glasanja.

- *nepristrasnosti*

Javni servis će primjenjivati jednake kriterijume za sve ispoljene stavove i neće programskim sadržajima promovisati sopstvene stavove o učesnicima predizborne kampanje.

III POSEBNA PRAVILA

Član 8

U skladu sa Zakonom i pravilima profesije, tokom predizborne kampanje, Javni servis u redovnim informativnim emisijama, neće emitovati komentare ili druge oblike novinarskog izražavanja u kojima bi se komentarisale izborne aktivnosti ili programi izbornih lista.

Član 9

Javni servis će u informativnim emisijama i priložima o radu institucija sistema, predsjednika, premijera, dosljedno poštovati princip profesionalizma i novinarske etike. Izvještaji o aktivnostima državnih organa, funkcionera i predstavnika lokalne samouprave, na njihovim redovnim državnim i poslovima u lokalnoj samoupravi za vrijeme izborne kampanje, ne smiju sadržati poruke izborne i stranačke propagande.

Član 10

Javni servis RTCG će sve izborne liste tretirati jednako.

RTCG u vrijeme predizborne kampanje neće odstupiti od kriterijuma koji važe za selekciju vijesti po njihovoj važnosti u situaciji kada je više vijesti i događaja u vezi sa jednom izbornom listom.

Član 11

Na dan održavanja izbora RTCG će objavljivati informacije o broju građana koji su glasali i informacije eventualnim kršenjima izborne procedure, i to zvanične izvještaje i izjave nadležnih organa, Opštinske izborne komisije, međunarodnih i nevladinih organizacija koje vrše monitoring izbornog procesa kao i podnosilaca izbornih lista. Podaci o toku i rezultatima izbora mogu se označiti kao zvanični samo ako su saopšteni od

strane nadležnog organa za sprovođenje izbornog postupka, dok podaci saopšteni od strane drugih lica moraju biti označeni kao nezvanični.

Član 12

Javni servis RTCG će svim izbornim listama omogućiti pravo na odgovor, u skladu sa Zakonom, ukoliko izvještaj objavljen pod uredničkom odgovornošću sadrži neistinite informacije ili iskrivljene činjenice.

Ovlašćeni predstavnik podnosioca izborne liste ili nadležni državni organ za sprovođenje izbornog postupka može podnijeti prigovor na emitovani programski sadržaj zbog kršenja obaveza propisanih članom 23 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama a na osnovu odredbi Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje donijetom od strane Savjeta Agencije za elektronske medije.

Prigovor se podnosi Stručnoj službi Savjeta RTCG, na posebnom obrascu, koji je dostupan na sajtu RTCG i sajtu Agencije za elektronske medije. Stručna služba Savjeta RTCG zapisnik dostavlja Savjetu RTCG koji je dužan da donese odluku, u pisanoj formi, u roku od 24 sata od prijema prigovora. Uredništvo RTCG ima rok od 8 sati da odgovori Stručnoj službi savjeta RTCG na podnijeti prigovor. U slučaju nepoštovanja roka, Stručna služba Savjeta RTCG dostavlja zapisnik a Savjet odlučuje i bez odgovora uredništva.

Član 13

Ovlašćeno lice za prijem prigovora je Balša Milić -Stručna služba Savjeta RTCG (za prava gledalaca i slušalaca)

Prigovor se može neposredno predati svakog radnog dana od 08h do 15 h na arhivi RTCG ili putem pošte na adresu: JP Radio i Televizija Crne Gore, Bulevar revolucije 19, 81 000 Podgorica ili na mail adresu: savjet@rtcg.me

Prigovor će se odmah nakon prijema dostaviti Savjetu Agencije za elektronske medije na uvid.

Odluka po prigovoru će Savjet RTCG donijeti, u pisanoj formi u roku od 24 časa od prijema prigovora.

Član 14

Žalba protiv odluke Savjeta RTCG po prigovoru dostavlja se Savjetu Agencije za elektronske medije, u roku od 24 časa od njenog prijema.

Žalba se podnosi putem elektronske pošte na saem@aemca.org ili predajom na arhivi Agencije od 7 do 15 časova ili poštom na adresu Bul. Svetog Petra Cetinjskog br. 9, 81000 Podgorica.

Sastavni dio žalbe iz stava 1 ovog člana su prigovor i odluka Savjeta RTCG po prigovoru.

Savjet Agencije za elektronske medije će u roku od 24 časa od prijema žalbe donijeti odluku, u pisanoj formi, obrazloženu odluku po žalbi dostaviti podnosiocu žalbe i emiteru i objaviti je na veb sajlu Agencije.

Protiv odluke Savjeta Agencije može se pokrenuti upravni spor

Član 15

Javni servis će striktno poštovati zabranu korišćenja djece u političko - propagandne svrhe i poštovati prava ranjivih kategorija, saglasno Pravilniku o programskim standardima u elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore" br.35/11,7/16 i 8/19) i Pravilniku o komercijalnim audio-vizuelnim komunikacijama (Službeni list Crne Gore, br. 35/11)

Član 16

Zaposleni u RTCG, koji su nosioci funkcija kod određene političke partije ili učestvuju u njenim predizbornim aktivnostima, neće imati pravo da vode emisije, niti da učestvuju u donošenju uredničkih odluka u toku trajanja kampanje. Za vrijeme izvršavanja zadataka zaposleni neće nositi ili izlagati simbole koji se mogu povezati sa bilo kojom političkom partijom.

Zaposleni u RTCG, neće prihvatati poklone, usluge ili posebne tretmane od političkih partija.

Član 17

Predstavljanje programa i aktivnosti izbornih lista koje je proglasila Opštinska izborna komisija biće posebno označeni i jasno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.

RTCG zadržava pravo emitovanja sopstvenog audio-video materijala. Za predstavljanje izborne liste u utvrđenom terminu, liste mogu dostaviti i sopstveni nemontirani audio i video materijal, u formatu koji odgovara profesionalnom standardu nacionalnog javnog servisa.

Media plan i audio - video materijal mora biti dostavljen u odgovarajućem formatu i kvalitetu, i to najkasnije 24 sata prije utvrđenog termina za predstavljanje. Javni servis RTCG nije odgovoran za istinitost informacija koje daju predstavnici izbornih lista ili su sadržane u njihovom audio i video materijalu koji se emituje u okviru termina za predstavljanje.

Javni servis RTCG zadržava pravo da, nakon pregledanja dostavljenog video materijala, obavijesti u pisanoj formi predstavnike izborne liste da dostavljeni materijal ili jedan njegov dio predstavlja uvredu, klevetu, omalovažavanje drugih izbornih lista i povredu dostojanstva građana, širenje vjerske, nacionalne, rodne, rasne mržnje, kao i da se sadržajem dostavljenog materijala ne promoviraju izborni program i izborne aktivnosti, najkasnije 12 sati prije utvrđenog termina za emitovanje.

Izborna lista može iz sadržaja video materijala koji je dostavila da otkloni nepravilnosti koje su navedene u prethodnom stavu, i odgovarajući video materijal dostavi za emitovanje najkasnije 6 sati prije utvrđenog termina emitovanja.

Ukoliko izborne liste ne postupe na opisan način, RTCG će na početku utvrđenog termina za predstavljanje to saopštiti javnosti i navesti razloge za neemitovanje materijala.

Sve emisije će biti emitovane u istoj scenografiji, sa izbornim grafičkim rješenjem i sloganom političkih subjekata.

Član 18

RTCG će u formi debatne emisije na Radiju Crne Gore i Televiziji Crne Gore omogućiti sučeljavanje izbornih lista. Organizovaće se po jednu debatu na Televiziji i Radiju Crne Gore u kojoj će učestvovati predstavnici svake potvrđene izborne liste pod ravnopravnim uslovima.

Član 19

RTCG će podjednakim tehničkim uslovima i besplatno, u skladu sa Zakonom o izboru poslanika i odbornika, bez diskriminacije, emitovati predizborne spotove. RTCG neće omogućiti iznošenje i obrazlaganje izbornog programa izbornih lista ili njihovo reklamiranje van termina utvrđenog ovim pravilima.

RTCG će, u skladu sa zakonom, odbiti da emituje reklamne poruke, ako ocijeni da one nijesu u skladu sa članom 5 stav 1 ovih pravila.

IV OBLICI PREDSTAVLJANJA

Član 20

Medijsko predstavljanje izbornih lista za lokalne izbore na Javnom servisu RTCG biće:

- svakodnevno - u posebnim blokovima prije i nakon informativne emisije: Dnevnik 2 na Parlamentarnom kanalu i nakon Novosti dana na Prvom programu Radija Crne Gore kroz trominutne izvještaje;
- kroz jednu debatu na Parlamentarnom programu TVCG i jednu debatu na Prvom programu RCG u trajanju do 120 minuta na određene teme, uz učešće po jednog predstavnika svake potvrđene izborne liste pod ravnopravnim uslovima. Navedene debate se emituju u terminima od 20 do 23 sata prema dogovoru uredništva i podnosioca izbornih lista na TVCG i od 10 do 12 sati na RCG;

Tokom realizacije debatnih emisija učesnicima nije dozvoljeno korišćenje mobilnih telefona i kretanje u studiju tokom trajanja debate.

- urednici i voditelji navedenih emisija su obavezni da prema svim učesnicima u emisiji imaju nepristrasan i ravnopravan odnos;
- TVCG je dužna da prilikom emitovanja debate obezbijedi prevod na znakovni jezik.

U slučaju prenosa Skupštinskih zasijedanja TVCG zadržava pravo da pomjeri termin emitovanja izbornih blokova i debata nakon završetka istih, a uskladi sa Zakonom

Marketing, posebna pravila

Član 21

Učesnici predizborne kampanje imaju pravo na emitovanje političko - propagandnih audio i tv klipova, u obimu ne manjem od 200 sekundi dnevno, koji će se emitovati u šest blokova političkog marketinga od kojih tri na drugom programu TVCG i tri na Parlamentarnom programu, uz naznaku "besplatno emitovanje".

Na prvom programu RCG će se emitovati šest blokova političkog marketinga u skladu sa programskom šemom.

RTCG će nakon proglašenja zbirne izborne liste od strane nadležne izborne komisije, propagandne tv i audio spotove emitovati u skladu sa redoslijedom zbirne izborne liste.

Propagadni audio i tv spotovi dostavljaju se RTCG najkasnije 24 sata prije emitovanja. RTCG neće raditi korekciju dostavljenih audio i tve spotova već će iste emitovati onako kako su dostavljeni.

Član 22

Ova Pravila biće objavljena na sajtu RTCG danom usvajanja i dostavljena učesnicima predizborne kampanje, koji imaju potvrđenu kandidaturu od OIK-a, kao i Agenciji za elektronske medije CG.

**Predsjednik Savjeta RTCG
doc.dr Veselin Drljević**

